

MOŽNOSTI LETECTVA PŘI ZABEZPEČOVÁNÍ PŘEPRAVY TECHNIKY A MATERIÁLU PRO OMS

Operační manévrovací skupina (OMS) frontu v síle 2—3 divizí nebo v síle armádního sboru bude vyzbrojena nejnovější soudobou tankovou technikou, letkou vojskového letectva (do 20 vrtulníků typu Mi-24 D, V, Mi-17, Mi-8 TB), mobilní částí jiných druhů vojsk a speciálních jednotek.

OMS je určena k:

- rozvíjení dosaženého úspěchu vojsky frontu,
- vedení vysoce manévrové bojové činnosti,
- přepadové činnosti v operační hloubce nepřítele,
- zničení raketových jaderných zbraní nepřítele,
- zamezení manévru zálohami nepřítele a jejich zničení,
- vedení úderu do boku a týlu hlavního uskupení vojsk nepřítele,
- obsazení letišť, základen zásobování i jiných důležitých objektů a prostorů v týlu nepřítele.

Celková doba činnosti OMS bude ovlivněna tím, že je zapotřebí, aby působila do celé hloubky operace po dobu jejího zasazení do sražení, ke kterému zpravidla dojde v D2—D3 a někdy i v D4.

Samostatnou činnost tedy operační manévrovací skupina frontu může vést průměrně 9 až 10 dnů a armádní 4 až 5 dnů, při dosahovaném tempu postupu v průměru 80 až 100 km za den.

Ke splnění těchto úkolů se kladou na OMS tyto hlavní požadavky:

- musí mít vysokou údernou a palebnou sílu, být vysoce mobilní na zemi i ve vzduchu (přítom vzdušnou pohyblivost je nutné řešit posílením výsadkovými přepadovými útvary, vojskovým letectvem vlastním a někdy i posilovým),

- bude působit v hloubce obrany nepřítele v odtržení od hlavních sil; přisun veškerého materiálu se bude uskutečňovat převážně vzduchem, proto bude nutné zabezpečit podmínky pro přijetí zásob s přistáním na letiště nebo pro shoz ze vzduchu do vybraných prostorů (to znamená zabezpečit obsazení letišť, přistávacích ploch apod.),

- musí být vysoce odolná při plnění samostatných úkolů v operační hloubce především proti úderům ze vzduchu; proto bude nutné řešit otázky ochrany, obrany a podpory boje OMS stíhacím a stíhacím bombardovacím letectvem a některými pohyblivými prostředky PVO ze sil a prostředků frontu; časové možnosti obrany a podpory boje OMS frontu — viz **tabulku 1**,

- důležitou otázkou je zabezpečení pevného a nepřetržitého velení a řízení bojové činnosti OMS velitelem frontu; pro velení letectvu je účelné vyslat do řídicí skupiny frontu skupinu řízenou zástupcem velitele letectva frontu (ZV LA) s 2 až 3 důstojníky operačního směru, 2 až 3 důstojníky zpravodajského směru, 1 až 2 důstojníky inženýrské letecké služby, důstojníka skupiny bojového velení a spojovací skupinu v síle 2/2/20.

Pro zabezpečení velení a navádění letounů i vrtulníků je zapotřebí přidělit této skupině 6 až 8 obrněných transportérů s leteckými návodčími. Do obrněných transportérů je nutné zabudovat pro spojení s frontem a pozemními armádami rádiové stanice R-130, R-137 a T-219, s vrtulníky 2×R4 AT a s letouny R-845 (R-849). Zároveň je vybavit prostředky pro označení „Jsme vlastní vojska“ a k vytyčení ploch pro přistání a vysazování.

Letectvo frontu bude plnit úkoly spojené s leteckou ochranou, podporou a materiálním zabezpečením z letišť vzdálených 70–200 km od linie fronty (státní hranice), vojskové letectvo z letišť (ploch) vzdálených do 15 km od linie fronty (státní hranice).

Podle současných možností letectva frontu lze vzdušný přisun materiálu OMS zabezpečit třemi způsoby:

1. **Padákovým** — s použitím letounů typu AN-12, AN-26 při rychlosti letu 480–550 km . h⁻¹, kdy se bojová technika a materiální prostředky vysazují z letadel na padácích nebo speciálních brzdících zařízeních. Při vzdálenosti OMS od linie fronty 50 km musíme počítat s dobou letu 5 minut 30 sekund, 100 km — 11 minut, 150 km — 16 minut 30 sekund.

Shoz z letounů bude nutné uskutečňovat ve třech řadách. Je vhodné interval shozu stanovit na 1,5–2 sekundy, počet intervalů — 10, trvání shozu — 20 sekund při délce plochy 1,5–2 km. Rychlost letounů v době shozu — 360 km . h⁻¹. Některý materiál může být shazován i bez padáků. Musí však být zabalen ve speciálních obalech.

Sestava pluku bude v rojích v proudu, vzdálenost mezi roji 1 km a mezi letkami 3–5 km, což stanoví hloubku pluku 16–22 km. Shoz materiálu se uskuteční za 3–4 minuty.

Podle získaných zkušeností z taktických cvičení letecký pluk (vyzbrojený letouny AN-12, AN-26 při rychlosti letu 480–550 km . h⁻¹) potřebuje pro let k cíli a pro shoz bojové techniky (materiálu) a odlet od cíle tyto časy:

- při vzdálenosti OMS 50 km od linie fronty bude letecký dopravní pluk

15 minut nad územím nepřítele (5,30 minuty let k cíli, 5,30 minuty let zpět, 4 minuty nad cílem),

— při vzdálenosti 100 km od linie fronty již 26 minut nad územím nepřítele, při vzdálenosti 150 km — 37 minut, 200 km — 48 minut, 250 km — 58 minut.

Doba dopravního letectva nutná pro let k cíli, shoz a návrat na vlastní území musí být zabezpečena silami stíhacího letectva před úderem nepřítele, je zapotřebí vyčistit prostor shozu od letectva nepřítele a ochránit dopravní pluk

Tabulka 1

Časové možnosti obrany a podpory boje OMS frontu

s použitím letounů typu MiG-21 F, MF, MiG-23 BN, SU-22, SU-7 s konvenční výzbrojí

Čas přiletu SL (SBoL) nad čelo OMS od výzvy

Vzlet z pohotovosti č. 1 u VPD:

5 min.

Vzlet z pohotovosti č. 1 z rozptylu:

8 min.

Čas proniknutí rozkazu ke slp (sbojp) od výzvy:

3 min.

	Vzdálenost letiště SL, SBoL od linie fronty	Vzdálenost OMS od linie fronty				
		50	100	150	200	250
Pohotovost č. 1 u VPD	50	16'	20'	24'	28'	32'
	100	20'	24'	28'	32'	
	150	24'	28'	32'		
Pohotovost č. 1 v rozptylu	50	19'	23'	27'	31'	35'
	100	23'	27'	31'	35'	
	150	27'	31'	35'		

Čas přehrazování nad OMS letkou SL, SBoL

Vzdálenost letiště SL, SBoL od linie fronty	Vzdálenost OMS od linie fronty				
	50	100	150	200	250
50	33'	25'	17'	9'	2'
100	25'	17'	9'	2'	
150	17'	9'	2'		

Časové možnosti přehrazování nad OMS nebo podpory boje úsilím 1p/v SL, SBoL

Vzdálenost letiště SL, SBoL od linie fronty	Přehrazování letkou					Přehrazování po rojích				
	vzdálenost OMS od linie fronty									
	50	100	150	200	250	50	100	150	200	250
50	100'	75'	50'	25'	2'	300'	225'	150'	80'	18'
100	75'	50'	25'	2'		225'	150'	80'	18'	
150	50'	25'	2'			150'	80'	18'		

v době shozu potřebného materiálu (časové možnosti pro stíhací letectvo — viz **tabulku 1**).

Stíhací bombardovací letectvo pro zabezpečení splnění úkolů dopravního pluku musí vyčlenit nutné bojové úsilí k ničení PVO v pásmu průletu do hodnoty 1 až 2 pluků stíhacího bombardovacího letectva.

Tento způsob zabezpečení vzdušného přísunu techniky a materiálu pro OMS nelze v současné době, podle mého názoru, v našich podmínkách plně realizovat.

2. Přistáním na letišti, při němž se bojová technika nebo materiál vykládá z letadel po přistání. Dopravní letecký pluk (32 letounů) při dodržení podmínek intervalu na přistání dvou minut bude vzdálenost mezi letouny na přistání 10–12 km a nutný počet intervalů bude 32.

Potřebný čas pro přistání 10 letounů tohoto typu je 20 minut, pro přistání 32 letounů na jedno letiště 64 minut. Vycházím-li z času, že pro pojiždění je 10 minut a čas potřebný pro vykládání je rovněž 10 minut, potom doba nutná od prvního přistání do posledního startu je 84 minut pro dopravní pluk a do 40 minut pro letku. Tato doba spolu s časem potřebným od přeletu linie fronty po návrat nad vlastní území musí být zabezpečena stíhacím letectvem.

Letectvo nepřítele má daleko lepší možnosti. Jeho doba letu k cíli vzdálenému do 50 km bude 3 minuty 30 sekund, 100 km — 7 minut, 150 km — 10 mi-

Tabulka 2

Vzdálenost přistávací plochy DVL od linie fronty (na území nepřítele)	Čas pro přistání a vysazení		Čas letu DVL nad územím nepřítele		Celkový nutný čas zabezpečení SL	
	letka	pluk	letka	pluk	letka	pluk
50 km	40'	84'	11'	13'	47'	85'
100 km	40'	84'	22'	24'	58'	96'
150 km	40'	84'	33'	35'	69'	107'
200 km	40'	84'	44'	46'	80'	118'

Tabulka 3

Vzdálenost přistávací plochy DVL od linie fronty (na území nepřítele)	Čas přehrazování jednoho roje	Celkový nutný čas ochrany DVL		Potřebné úsilí SL pro ochranu DVL	
		letky	pluku	letky DVL rojů	pluku DVL rojů
50 km	25'	47'	85'	2	8
100 km	17'	58'	96'	4	12
150 km	MiG-21 MF 9'	69'	107'	8	24
	MiG-23 ML 50'			1–2	4
200 km	MiG-23 ML 42'	80'	118'	2	6

Poznámka: Pro kalkulaci úsilí SL počítáno: letku DVL chránit vždy současně 1 rojem SL, pluk DVL vždy současně dvěma roji SL.

nut 30 sekund. Přitom vydrží nad cílem vzdáleným 50 km od svého letiště 40 minut, 100 km — 37 minut, 150 km — 33 minut.

Potřebný čas zabezpečení činnosti DVL stíhacím letectvem — viz **tabulku 2**. Možnosti stěhu ve vzduchu roje MiG-21 MF (vzdálenost letiště slp od linie fronty=80—100 km) — viz **tabulku 3**.

Letouny typu SU-22 mohou působit nad cílem vzdáleným 150 km od letiště po dobu 36 minut, 200 km — 29 minut, 250 km — 23 minut, 300 km — 16 minut, 350 km — 9 minut.

Letouny typu MiG-23 BN mohou působit nad cílem vzdáleným 150 km od letiště do 23 minut, 200 km — 16 minut, 250 km — 10 minut, 300 km pouze do 3 minut.

Letouny SU-7 mohou působit nad cílem vzdáleným od letiště 150 km pouze 9 minut a vzdáleným 200 km pouze 3 minuty.

Je možné říci, že tento způsob zabezpečení OMS je vcelku pro vojenské letectvo výhodný a lze jej uskutečňovat. Vycházím z těchto propočtů a mohu udělat tento závěr:

Pro zabezpečení letu k cíli, přistání, vykládání a odlet pro pluk vyzbrojený letouny typu AN-12, AN-26 je třeba chránit prostor stíhacím letectvem po dobu 84 minut. Pro letku (10 letounů typu AN-12, AN-26) je třeba stíhacím letectvem chránit prostor po dobu 40 minut. Při letech na výzvu k zabezpečení podpory boje OMS naše letectvo přiletí vždy minimálně o 10 až 15 minut později než nepřítel.

Nepřítel má daleko lepší možnosti. Doba letu k cíli je minimálně o polovinu času kratší, možnost letu v prostoru cíle je o polovinu větší než našeho letectva. Jeho bojové úsilí proto bude minimálně o 2/3 menší.

Stíhací bombardovací letectvo pro splnění úkolu musí vyčlenit bojové úsilí pro ničení PVO, umlčování dělostřelectva, raket, operačních a taktických záloh a k letecké podpoře boje OMS. Přitom doba letu k cíli je o více jak polovinu větší než u nepřitele a doba letu nad cílem se o polovinu zkracuje.

Časové možnosti — viz **tabulku 4**.

Přistání na letišti nebo připravených plochách dopravním vrtulníkovým plukem s použitím vrtulníků typu Mi-8 TB, Mi-17 při rychlosti 200 km . h⁻¹.

Doba letu pluku na vzdálenost 50 km — 15 minut, 100 km — 30 minut, 150 km — 45 minut, 200 km — 60 minut.

Podmínky vyložení:

Čas vyložení jedné letky je až 5 minut.

Tabulka 4

Předpokládané časy vzletu roje od výzvy

Činnost		Trvání činnosti	Vzlet na cíl	
			známý	neznámý
Proniknutí výzvy (min)		5'–10'		
Příprava osádky (min)		10'		10'
Vzlet v hotovosti	č. 1	8'	13'–18'	–
	č. 2	18'	23'–28'	33'–38'

Doba přiletu nad cíl a působení nad cílem
 $V = 900 \text{ km.h}^{-1}$

Vzdálenost cíle od letiště (km)			150	200	250	300	350
Doba letu v min.			10'	13'20''	16'30''	20'	23'20''
Přilet nad cíl od požadavku	č. 1	známý	23'–28'	26'–31'	30'–35'	33'–38'	36'–41'
		neznámý	–	–	–	–	–
	č. 2	známý	33'–38'	36'–41'	40'–45'	43'–48'	46'–51'
		neznámý	43'–48'	46'–51'	50'–55'	53'–58'	56'–61'
Typ letounu			Doba setrvání nad cílem				
SU-22			36'	29'	23'	16'	9'
MiG-23 BN			23'	16'	10'	3'	–
MiG-21 MF			13'	7'	0'	–	–
SU-7			9'	3'	–	–	–

Působení nepřitele

Doby přiletu nad cíl a působení nad cílem

$V = 900 \text{ km.h}^{-1}$

Vzdálenost (km)	50	100	150
Doba letu k cíli (min.)	3'30''	6'30''	10'
Typ letounu	Doba setrvání nad cílem		
F-15, F-16, Jaguar	49'	42'	36'
Tornado	57'	50'	44'
Mirage F 1 C	61'	54'	48'
F-4	67'	60'	54'
$V = 600 \text{ km.h}^{-1}$			
A - 10			
Doba letu k cíli	5'	10'	15'
Doba setrvání nad cílem	43'	38'	33'

Způsob přistání v letce je závislý na tom, zda každá letka má svou přistávací plochu a nevypíná motor. Čas setrvání na ploše současně pro tři letky bude 7 minut, ale má-li každá letka svou plochu a musí-li motor vypnout, potom čas setrvání na ploše současně pro tři letky bude do 15 minut.

Při celkovém času letu na vzdálenost 50 km OMS od linie fronty je doba letu 37—45 minut ze základního letiště (15 minut let k cíli, 7—15 minut vykládání, 15 minut let na vlastní letiště). Ze základního letiště na vzdálenost 100 km je to 67—75 minut, na vzdálenost 150 km 97—105 minut, 200 km 127—135 minut.

Na základě těchto propočtů můžeme udělat závěry:

Pro zabezpečení vrtulníkového pluku je nutné využít bojového úsilí stíhacího letectva do 18–20 letek, vzhledem k prodloužení doby letu za linií fronty. Bojové úsilí Sbol bude nutné vyčlenit do 2–3 leteckých pluků Sbol.

Přepavní možnosti vrtulníkového dopravního pluku jsou následující:

— 40 vrtulníků Mi-8, Mi-17 unese do 80 t, nebo do 800 výsadkářů, popřípadě do 320 barelů benzínu, nafty, PL-6, odveze 800 raněných sedících a do 480 ležících,

— jedním vzletem je schopen v barelech dopravit PHM pro 70 tanků.

Dopravní vrtulníkový pluk potřebuje pro své zabezpečení 83 m³ LPH na 1 plukovní vzlet (koeficient 0,8) a spotřebuje na něj 144 PTRS [0,6], 3072 S-5 NR [0,4], 5600 ks střeliva 12,7 mm [0,7] a 12 t pum [0,3].

Jedním plukovním vzletem (40 Mi-8 TB, Mi-17) je schopen zničit s:

— 6 PTRS — do 80 tanků, s NRS nebo pumami 7–10 tanků,
— PTRS — do 80 oz Lance, s NRS (pumami) do 7–10 oz Lance,
— PTRS — do 80 H-203,2 mm, nebo 14–20 s NRS nebo pumami,
— PTRS — do 4 tankových rot za přesunu a do 1–1,5 roty NRS nebo pumami,

Podle mého názoru je zabezpečení OMS technikou a materiálními prostředky dopravním vrtulníkovým plukem nejvýhodnější a je v našich možnostech tento způsob uskutečňovat.

3. Kombinovaným způsobem, kterého využívají všechny typy letounů a vrtulníků vojenského a frontového letectva k zabezpečení dopravy části bojové techniky a materiálních prostředků.

Je třeba si uvědomit, že při tomto způsobu zabezpečení přepravy techniky a materiálu OMS se značně ztíží letecké zabezpečení bojové činnosti OMS i dopravního letectva stíhacím bombardovacím a stíhacím letectvem.

Velmi důležitou podmínkou vedení bojové činnosti, zabezpečení přepravy techniky a materiálu OMS vzduchem je vybojování taktické nadvlády ve vzduchu v prostoru rozmístění. Kromě těchto obecných podmínek pro vybojování taktické nadvlády bude nutné:

— zabezpečit RL informace nad prostorem činnosti OMS, k čemuž využít stanoviště PLRV (RL, P-40) a řešit přímou součinnost s PLRV při odražení nepřátelského letectva,

— mít ve výzbroji stíhací letouny třetí generace stíhacího letectva, vybavené moderní palubní radioelektronickou výzbrojí, které jsou schopny samostatné činnosti nad územím nepřítele a mají dokonalé vybavení pro REB; proti nepřátelským letounům F-15, F-16, F-18 nelze nad územím nepřítele úspěšně bojovat letouny MiG-21 bez souvislé RL informace a navádění z NS,

— uvědomit si velké nároky na průzkumné letectvo; to povede vzdušný průzkum do operační hloubky (do 500 km), s poměrně velkým bojovým úsilím; důležité místo bude mít především průzkum terénu, pochodových os, letišť, ale i ploch pro přistání,

— vzít v úvahu, že trvale zabezpečit obranu a podporu OMS letectvem frontu nebude možné; při zabezpečování přepravy materiálních prostředků pro OMS by byly pro tento úkol vyčerpány téměř všechny síly stíhacího letectva frontu a přitom v té době by nebylo možné plnit jiné úkoly,

— aby veškerá činnost letectva frontu probíhala v přízemních a malých výškách, což bude mít značný vliv na dolet letounů; při činnosti OMS v hloubce nad 100 km bude její zabezpečení letectvem frontu velmi problematické a bude odčerpávat velké úsilí.

Nosnost letounů — viz **tabulku 5**, přepravní možnosti dvp — viz **tabulku 6** a dvrp — viz **tabulku 7**.

Tabulka 5

Typ	Tun	Výsadkářů	200 l barelů	Ranění	
				sedící	ležící
AN-12	16	60	32	90	60
AN-26	4	30	16	39	24
L-410	1	10	—	14	6
Mi-8	2	20	8	20	12
Mi-24 D	3	8	—	8	4

Tabulka 6

Jednotka a typ letounu	Tun	Výsadkářů	200 l barelů	Ranění	
				sedící	ležící
letka AN-12, AN-24	56	480	256	648	408
letka L-410	12	120	—	168	60
letka Mi-8	40	400	160	400	240
CELKEM	108	1000	416*)	1216	708

Poznámka: *) 416 barelů = 83 200 l = 83 tanků

Tabulka 7

Počet a typ	Tun	Výsadkářů	200 l barelů	Ranění	
				sedící	ležící
40 × Mi-8	80	800	320	800	480

Vysoká dynamika bojové činnosti, rychlé změny situace, vedení bojové činnosti a odtržení od hlavních sil frontu, vysoká manévrovost, nutnost stále a hlavně včasné palebné podpory bude klást zvlášť zvýšené požadavky na bojové úsilí frontového a vojskového letectva.

Hlavní úsilí frontového a vojskového letectva musíme soustředit na rozhodující období operace OMS, tedy taková období, která budou vyžadovat rychlý a včasný úder zaměřený především ke zničení nebo umlčení cílů bránících postupu vojsk, které toto nebude vlastními palebnými prostředky ničit.

Přeprava materiálních prostředků pro OMS může často nabýt na takovém rozsahu, že překročí rámec možností daných vyčleněným úsilím dopravních útvarů frontového letectva. V souladu s úkolem přepravy materiálu bude nutné řešit též letištní manévry frontového i vojskového letectva. Způsoby přísunu materiálu bude určovat letecký velitel v dohodě s veliteli pozemních vojsk.